

UITSPRAAK REGIONALE KLACHTENCOMMISSIE Wvvggz MIDDEN - NEDERLAND
7 april 2020 (mondelinge uitspraak 31 maart 2020)

Zitting: 31 maart 2020

Klachtnummer: KC 2020 – 009

1. De klacht

In de klachtmelding is de klacht gericht tegen de beslissing van de geneesheer-directeur d.d. 22 maart 2020 op de gemotiveerde aanvraag tijdelijke onderbreking verplichte zorg (art.8:17 lid 1 en 5 t/m 8 Wvvggz).

Klager krijgt te veel stress in de GGZ-kliniek toen hij nieuwe mensen zag en hij wil terug naar zijn familie en zijn kinderen.

2. De procedure

2.1. Bevoegdheid en ontvankelijkheid

De klachtencommissie (in het vervolg: de commissie) verklaart de klacht ontvankelijk als een klacht in de zin van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvggz).

2.2. Het verloop van de procedure

- Op 25 maart 2020 heeft de commissie de klacht van klager ontvangen. Klager heeft de commissie toestemming gegeven voor het inzien van het dossier.
- Klager heeft geen schorsingsverzoek ingediend.
- Op 27 maart 2020 zijn aangeklaagde en de overige betrokkenen, zoals bedoeld in artikel 9.3 van het klachtenreglement, van de klacht van klager in kennis gesteld.
- Op 27 maart 2020 zijn de schriftelijke uitnodigingen verzonden voor de hoorzitting op 31 maart 2020. De commissie heeft aangeklaagde verzocht een schriftelijke reactie op de klacht in te dienen. De commissie heeft op 29 maart 2020 een schriftelijke reactie ontvangen.
- De hoorzitting heeft op 31 maart 2020 plaatsgevonden. Dezelfde dag is de beslissing, zie punt 7, aan klager, de PVP en aangeklaagde medegedeeld (telefonisch en voor zover mogelijk per e-mail).

Alle betrokkenen zijn van de ingebrachte stukken in kennis gesteld.

3. De feiten – voor zover van belang

Klager is geboren op Klager is bekend met een bipolaire I-stoornis en is op 8 maart 2020 opgenomen met een crisismaatregel vanwege een forse achterdocht en agressie in de thuissituatie.

Op 11 maart 2020 heeft de rechtbank Midden-Nederland, locatie, het verzoek tot voortzetting crisismaatregel toegewezen voor de periode van drie weken tot en met 1 april 2020, waarbij onder meer en relevant in het kader van de klachtmelding, het opnemen in een accommodatie, is toegewezen. De zorgmachtiging is aangevraagd; op het moment van de hoorzitting is geen bericht van de rechtbank ontvangen over de zittingsdatum.

Op 19 maart 2020 (gedateerd 18 maart 2020) dient klager een verzoek tot ontslag in bij de geneesheer-directeur.

Klager verzoekt het navolgende:

“Ik verblijf sinds 08/03/2020 met een voortgezette crisismaatregel in uw instelling. Ik ben van mening dat mijn gedrag geen ernstig nadeel oplevert. Naar mijn mening is de rechtsgrond voor mijn onvrijwillige verblijf in uw instelling dan ook vervallen. Ik verzoek u mij als onvrijwillig opgenomen patiënt te ontslaan.

Ik voel me niet prettig tijdens mijn verblijf binnen de kliniek. Ik ben van mening dat een langdurige opname mij niet gaat helpen. Ik neem mijn medicatie in en wil dat na mijn ontslag ook blijven doen.

Ook ben ik bereid om samen te werken met de hulpverleners van het ambulante team.”

Op 22 maart 2020 ontvangt klager de beslissingsbrief van de geneesheer-directeur tot het verlenen van een tijdelijke onderbreking van de verplichte zorg en informatie over de mogelijkheid van klachtwaardigheid evt. met bijstand fvp/pvp (art. 8:17 lid 1 en lid 5 t/m 8 Wvvgz).

De geneesheer-directeur stelt dat hij heeft besloten tot het niet verlenen van een tijdelijke onderbreking van de verplichte zorg. Hij heeft dit besloten omdat:

“Naar aanleiding van uw brief, dd 19 maart 2020 heb ik u diezelfde dag gesproken. U verzoekt in uw brief om ontslag uit de kliniek omdat er geen ernstig nadeel zou zijn. Van uw behandelaars heb ik begrepen dat de situatie in de kliniek nog steeds gekleurd wordt door achterdocht en een makkelijk prikkelbare stemming en dat dat anders is dan de normale situatie. Zij vrezen dat als u nu naar huis gaat, dat de prikkelbaarheid leidt tot ernstig nadeel voor anderen en indirect ook voor u. Om die reden kan ik uw verzoek om met ontslag te gaan op dit moment niet inwilligen. Ik acht opname in de kliniek nu proportioneel en doelmatig om dit ernstig nadeel af te wenden.”

4. Toelichting van klager

Klager heeft ter zitting een toelichting op zijn klacht gegeven; deze wordt hieronder, voor zover van belang, samengevat en zakelijk weergegeven.

Gevraagd hoe het met klager gaat antwoordt hij dat het goed, zelfs prima met hem gaat. Klager zegt dat hij weg wil en dat hij naar zijn kinderen wil. Hij zegt dat hij in de kliniek stress krijgt van andere mensen. Klager vertelt dat hij de eerste week heel veel stress had en dat iedere dag in de kliniek voor hem een test of examen was.

Gevraagd waarom klager zoveel stress heeft antwoordt hij dat hij stress van zijn werk heeft.

Gevraagd naar de reden van opname antwoordt klager dat hij stress op zijn werk had en dat hij nadat hij in een bar in Amsterdam wat gedronken had hij thuis, terwijl hij zijn vader aan de telefoon had, problemen met zijn vrouw kreeg. Zijn vrouw heeft toen de politie gebeld. Klager zegt dat zijn vrouw altijd bang is en dat hij niet weet waarom. Gevraagd of klager zijn vrouw bedreigt antwoordt hij dat dit niet zo is. Klager zegt dat het feit dat zijn vrouw bang is voor hem niet opweegt tegen zijn wens om weer naar huis te gaan.

Gevraagd of er sprake is van een psychische ziekte antwoordt klager dat hij psychisch niet ziek is, maar dat hij een bipolaire stoornis heeft waarvoor hij medicatie nodig heeft.

Gevraagd of klager alles heeft kunnen zeggen wat hij heeft willen zeggen en of er goed naar hem is geluisterd antwoordt hij dat dit zo is.

Gevraagd of de PVP nog iets wil toevoegen antwoordt zij dat het thuis even wat minder met klager ging, maar dat het nu snel beter met hem gaat en dat hij direct naar huis wil.

5. Weerwoord van aangeklaagde op de klacht

Ter zitting heeft aangeklaagde verweer gevoerd; dit wordt hieronder, voor zover van belang, samengevat en zakelijk weergegeven.

Gevraagd hiernaar antwoordt aangeklaagde dat hij, toen hij het verzoek tot ontslag van klager had ontvangen, op dezelfde dag een gesprek met klager heeft gehad. Aangeklaagde vertelt dat hij van behandelaren had begrepen dat de ontremming van de bipolaire stoornis nog aanwezig was en de spanning bij klager makkelijk opliep. Zij vreesden dat als klager naar huis zou gaan de prikkelbaarheid tot ernstig nadeel voor anderen en indirect voor hemzelf zou leiden.

Gevraagd hiernaar antwoordt aangeklaagde dat er deze week een ZorgAfstemmingsGesprek (ZAG) plaatsvindt.

Gevraagd hiernaar antwoordt aangeklaagde dat de klacht en zijn beslissing betrekking hebben op zijn beoordeling van verleden week (19 maart 2020). Klager lijkt nu aan de beterende hand, maar hij is nog niet stabiel, waarbij aangeklaagde stelt dat hij ten aanzien van de klacht optreedt als geneesheer-directeur en niet als behandelend psychiater van klager. Aangeklaagde stelt dat het gesprek dat hij met klager heeft gehad naar aanleiding van diens verzoek geldt als een extra toets in zijn rol als geneesheer-directeur en dat bij zijn beoordeling ook het oordeel van behandelaren is meegewogen. Aangeklaagde vertelt dat tijdens het gesprek op 19 maart 2020 de spanning bij klager voelbaar en oplopend was en dat hij de beslissing heeft genomen op grond van zijn eigen opvatting en op grond van het oordeel van behandelaren die klager 24/7 behandelen.

Gevraagd hiernaar antwoordt aangeklaagde dat hij op het moment van zijn beslissing de opname in een accommodatie doelmatig heeft geacht ter voorkoming van agressie in de ambulante setting, proportioneel om agressie in thuissituatie, waar ook twee minderjarige kinderen zijn te voorkomen en subsidiair aangezien ambulante verplichte zorg volgens behandelaren nog niet mogelijk was.

Gevraagd hiernaar antwoordt aangeklaagde dat de informatie over de opvatting van de officier van justitie (het strafrechtelijk kader) achteraf bezien niet in het verweer thuishoort.

6. Overwegingen van de Klachtencommissie

Gelet op de ingebrachte stukken, de inhoud van de dossierstukken en wat ter zitting is besproken komt de commissie tot de volgende overwegingen.

De commissie heeft bij dit klachtonderdeel de rechtmatigheid van de beslissing van de geneesheer-directeur tot het verlenen van een tijdelijke onderbreking van de verplichte zorg (art.8:17 Wvvggz) te beoordelen.

Artikel 8:17 Wvvggz bepaalt dat de geneesheer-directeur op een daartoe strekkende schriftelijke en gemotiveerde aanvraag van betrokkene een schriftelijke en gemotiveerde beslissing neemt, inhoudende het verlenen van tijdelijke onderbreking van de verplichte zorg op grond van een machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel of zorgmachtiging aan betrokkenen, voor zover en voor zolang dit verantwoord is.

Wat betreft deze *formele* aspecten van de verplichte zorg en de beslissingsbrief stelt de commissie vast dat deze voldoen aan de wettelijke vereisten die hiervoor zijn gesteld.

Aangeklaagde heeft direct aansluitend op het ontvangen van de schriftelijke aanvraag van klager d.d. 19 maart 2020 op dezelfde dag overleg met hem gehad. De beslissing is op 22 maart 2020 op schrift gesteld en voorzien van een schriftelijke motivering. Aangeklaagde heeft klager een afschrift van de beslissing gegeven en hem in deze brief in kennis gesteld van de klachtwaardigheid van de beslissing en de mogelijkheid van advies en bijstand door de patiëntenvertrouwenspersoon en de familievertrouwenspersoon. Ook heeft aangeklaagde een kopie van de beslissing gezonden aan de Officier van Justitie, de advocaat van klager en de zorgverantwoordelijke.

Wat betreft de waarborgen die voortvloeien uit de Wvvggz, onverlet of de zorg binnen of buiten een accommodatie wordt verleend, moet aan de volgende eisen worden voldaan.

Verplichte zorg is een ultimum remedium. Als verplichte zorg noodzakelijk is, moet gekozen worden voor de minst ingrijpende vorm en zo kort mogelijk. Verplichte zorg moet voldoen aan de uitgangspunten van subsidiariteit, proportionaliteit, doelmatigheid en zorgvuldigheid.

De commissie acht aannemelijk dat het gedrag van klager, voortvloeiend uit zijn psychiatrisch toestandsbeeld, op het moment van de beslissing van aangeklaagde (*ex tunc*), zodanig ernstig was dat dit leidde tot het ernstig nadeel van achterdocht en een makkelijk prikkelbare stemming en dat als klager naar huis zou gaan de prikkelbaarheid tot ernstig nadeel voor anderen en indirect ook voor klager zou leiden.

De commissie toetst de beslissing tot het verlenen van een tijdelijke onderbreking van de verplichte zorg tevens aan de vereisten van doelmatigheid (voorkomen van agressie in de ambulante setting), proportionaliteit (voorkomen agressie thuissituatie met twee minderjarige kinderen) en subsidiariteit (is ambulant verplichte zorg een mogelijk alternatief). De commissie is van oordeel dat er op het moment van de aanvraag van zijn verzoek tot ontslag en het moment waarop aangeklaagde een beslissing op dit verzoek heeft genomen dermate sprake was van ernstig nadeel dat een ambulante behandeling op grond van het vorenstaande (nog) niet aan de orde was. De commissie is met aangeklaagde van oordeel dat ontslag en vervolg met ambulante behandeling zodra dit verantwoord is zal volgen. Er wordt niet voor niets door de verweerder verwezen naar het ZorgAfstemmingsgesprek,

De commissie komt tot de conclusie dat de beslissing van aangeklaagde tot het niet verlenen van een tijdelijke onderbreking van de verplichte zorg voldoet aan de criteria van doelmatigheid, proportionaliteit en subsidiariteit en dat daarom aan het gestelde criterium in artikel 8:17 Wvvggz is voldaan.

De commissie verklaart de klacht tot het verlenen van een tijdelijke onderbreking van de verplichte zorg op grond van artikel 8:17 Wvggz **ongegrond**.

7. Beslissing

De commissie verklaart de klacht: **ongegrond**

Deze beslissing is genomen door:

Mw. mr. drs. A.M.M. van Breugel, voorzitter,
Dhr. drs. R. Fiddelaar, psychiater,
Mw. drs. C.J.M.M. van de Gevel, lid op voordracht van de Centrale Cliëntenraad.

In aanwezigheid van mw. mr. A.L. Duimel, ambtelijk secretaris (maakt geen deel uit van de commissie)

Ondertekening:

Beroepsmogelijkheden

De commissie wijst klager op de mogelijkheid dat zij op grond van artikel 10:7 Wvggz binnen zes weken na het bekend maken van deze uitspraak de rechter om een beslissing over zijn klacht kan verzoeken. Dit kan klager doen door de inspecteur voor de gezondheidszorg schriftelijk te vragen een verzoekschrift bij de rechter in te dienen of door zelf rechtstreeks een verzoekschrift in te dienen.

Klager kan hierbij een verzoek tot schadevergoeding (doen) indienen.